

Popis jedné z nejzdařilejších vyprav de Corpus Christi, Tex.

(Příloha V. P. cest. jed. "P. Z.")

Corpus Christi, 29. února 1905.

Více jak 18 roků uplynulo již od doby, když slušný počet nás vystěhovalců z milých našich starých vlastí asi po 11denní plavbě přes nekonečný téměř ocean vystoupilo z rozsáhlého parníku na břeh mořský u New Yorku.

Všichni dlouhým pohledem rozhlédli se ještě jednou — mnohý snad naposlady — po nedozrálé hladině vodní, jakoby se loučili. Věděliť dobře, co všechno doma zanechávají, avšak netušili, do jaké míry zde, v této nové, slibné vlasti Štěstěna bude komu přízni va. Mnohému z nich bohatá slza volně za slzou po tváři skanula, než těm srdnatějším se podařilo na jiné myšlenky je uvést.

Také já až dosud jsem nikdy nepomyslel, že bych ještě někdy měl příležitost osvěžiti mysl svou pohledem na mírným vánkem rozčeřenou hladinu mořskou. Četl jsem dosti již o různých krásách přírodních, avšak jak neúplně nám připadá i to nejlepší líčení, když naskytne se nám příležitost očítit vše si prohlédnouti. — Jaký tu zřejmý rozdíl!

Také o této krajině, půvabně kolem Corpus Christi rozložené,

káru, kdež nerušeně vespolek mohli se baviti a dalekou cestu většinou s sobě zpříjemniti. Byl jsem téměř překvapen vřelým přivítáním, jehož tak nelicně přivítáním do káry se mi dostalo, a není tudíž divu, že cesty všem nám rychle ubývalo.

Krajina, pokud jsme jeli Kansasem a částí Oklahomy, mnoho nás nezajímala, jelikož všude jeví se známky po tuhých mrazcích a hojnosti sněhu. Teprve když vlak razil sobě cestu dále jižněji od Forth Worth, Tex., počalo se v okolí poněkud měniti. Po obou stranách puulo se různé lesní stromoví, mezi nímž místy nalézala se jednotlivá indiánská neb Mexikánův obydlí. Na jednom místě měli jsme též příležitost spatřiti celou indiánskou vesnici. A tak rozsáhlé pláně střídavě měnily se s lesnatými krajinami téměř až k samému městu San Antonio. Málo kde bylo zřetelnější u větším množství vzdělané. Texas posud má na miliony akrů dobrých pozemků a v lůně země chová nevyčerpatelné množství bohatství, jako přírodních olejů, uhlí a j. Rozsáhlé tyto pláně, místy porostlé křovinami, v nejbližší budoucnosti již proměněny budou pilnou rukou severních osadníků v úrodná pole, která za veškerou námahu přináseti jim budou netušenou odměnu.

my, tu již počalo se šetiti, až konečně vše ve tmách nočních před zraky našimi zmizelo. Tak za tmy dojele jsme do Corpus Christi, kdež za laskavého přivítání pana Kostoryze byli jsme všichni pohodlně ubytováni. Ještě téhož večera, výtečně pochutnavše si na chutně připravené večeři, odebrali jsme se v průvodu laskavého našeho pořadatele na tajemné dosud pro nás pobřeží, kdež pojednou před zraky našimi objevila se hladina mořská. K nepopsání jest ten okamžik. Všude pauze povzrátne ticho, rušeno jsouc toliko kolbáním a jakoby bubláním laškujících si mírně rozčeřených vlnek, jejichž chlad libě nás ovíval. Příroda za této nevelice tmavé noci slavila zde své pravé triumpfy. Kdežto modrá klenba nebeská ozářena byla nescísným množstvím jasně třpytivých hvězdiček, tu zase na hladině vodní houvalo se více různé velikosti rybářských a i výletních lodí, jichž stožáry s bílým plachtovým hrdě do výše se vypínaly. Rovněž velkolepý byl pohled na elektricky osvětlené město, kteréž téměř imposantní polohou svou široko daleko kolem zálivu se rozkládá. Až dlouhou cestou byli jsme značně znaveni, tu přece neradi opouštěli jsme vznešené krásy, jimiž příroda tak štědrě okolí toto obdařila.

Druhého dne časně z rána,

malebný, ha přímo okouzluje obrázek.

Corpus Christi čítá nyní na 5,000 obyvatelů. Mezi mnohými cizinci nejčetněji zastoupeni jsou zde Mexikáni a jen velmi málo černochů jest zde usazeno. Velké obyvatelstvo jest povahy tiché a k cizincům chová se nanejvýš přátlivě. Na své obchůzce, hlavně ve společnosti p. Franka Cipry z Holyrood, Kans., prohlédli jsme sobě celé město důkladně. Vedle množství pěkných budov obchodních, upoutaly naši pozornost dvě velice krásné budovy, v níž nalézají se úřadovny okresní, dále byly to školy, kostely a jiné veřejné budovy, kteréž zvláště významnost svojí nad jiné se vyznamenávaly. Jest zde též loděnice, v níž přítomně stavěna jest pro jednoho milionáře z Colorado Springs, Colo., výletní yachta, v ceně několika tisíc dolarů. Mezi jinými průmyslovými podniky jest zde též továrna na výrobu umělého ledu. Do města ústí nyní tři dráhy a není doba daleka, že Corpus Christi stane se živým a důležitým obchodním střediskem. Velmi slibnou budoucnost budou zde míti továrny na zavařování a nakládání ovoce, různých zelenin a okurek. Rozmanitých obchodů jest zde hojnost, z nichž některé jsou krásně zařízeny a vším zbožím bohatě zásobeny.

Jeden z nejkrásnějších zařízení hostinců vlastní zde ve společnosti dva mladí inteligentní naši krajané a sice pp. Jalůvka a Frank Chylek. Oba jsou výborní společníci a přívětivým svým chováním těší se velké přízni veškerého obyvatelstva, vzdor tomu, že teprve před 16 měsíci zde se usadili. Pocházejí z Moravia, Tex. Frank Chylek jest asi 25 roků starý, dosud svoboděn a slušným svým zevnějškem budí u zdejších dam všeobecnou pozornost. Dvě jeho sestry jsou na Moravia slušně provdány. Vác. Jalůvka, málo starší Franka, nedávno se oženil a dle všeho cítí se po boku slíčným své choti velice šťastným. Otec jeho, Ign. Jalůvka, vlastní na Moravii rozsáhlý směšený obchod, hostinec a vedle toho zastává též úřad poštmistra. Vedle těchto dvou krajanů jest zde ještě jedna Slovačka, pí. Aloisie Konvička, kteráž zde již po tři roky vlastní obchod ovocem a zeleninami. Daří se jí znamenitě a žije život spokojený.

Jak jsem již podotkl, residenční část rozložena jest na výšině. Zde lze spatřiti namnoze ta nejkrásnější obydlí bohatých soukromníků. Kolem velkolepých těchto budov možno spatřiti krásné palmy a jiné různé okrasné tropické stromoví. Zde měli jsme též příležitost spatřiti stromy citronové, pomerančové, jichž však krásné plody a listy byly posledním mrazem značně poškozeny.

V pátek brzo po poledni vyjel jsem sobě ve dvou kočárech na 3 míle vzdálený pozemek, na kterém, jak vše tomu nasvědčuje, za krátko založena bude jedna z nejlepe prosperujících českých kolonií v Soustátí. Byl to původně rent, mající 7,000 akrů velice úrodného rovného pozemku, jehož půdu tvořili bohatá, přes 3 stopy hluboká černá ornice se spodem hlinitým. Povrch tohoto pozemku jest ani ne z polovice porostlý křovím, ostatní část pak tvoří prérii. Vyjízdky na tuto budoucí českou osadu účastnilo se nás osm, z nichž někteří mají za sebou bohatou a všestrannou zkušenost v oboru hospodářském a ti všichni po důkladném vyšetření vyslovili se velmi pochvalně jak o poloze, tak i jiných okolnostech velmi výhodného tohoto pozemku. V blízkém sousedství tohoto reneče měli jsme příležitost popatřiti na některé polí viděli jsme nasazené zelí, kteréž právě nyní se klidí a do

trhu ve velkém množství se dováží. Jest to bez odporu úchvatný pohled pro každého viděti tak ohromně rozsáhlou rozlohu (asi 40 akrů) jedině zelím osázenou. Na jiném místě chci se ještě obšírněji zmíniti, jaké plodiny a stromy na této půdě lze velmi výhodně pěstovati. Pokusím se totiž svedomitě vyličiti vše, jak jsem nejen sám shledal, ale hlavně co od zdejších hodnověrných osadníků jsem se dověděl.

Bylo již po 7. hod. večer, když navrátili jsme se zpět do města. Posilnivše se vydatnou večeří, připravovali jsme se jisti vstříc ostatním spoluvýletníkům, kteří ze San Antonio po 8. hodině měli přijeti. A skutečně než ještě dorazili jsme k nádraží, tu již tito byli na cestě k městu, majíce v čele našeho osvědčeného fotografistu p. Jana Tómu. Bylo jich celkem asi 18 a všem bylo postaráno dle nejlepší možnosti o veškeré pohodlí. Nyní nás bylo tedy 26. Zajisté co Corpus Christi stojí, nebylo zde ještě nikdy tolik Čechů n. jednů a jaký tudíž div, že když všichni vrazili jsme do Bluff City hostince, Václav i Frank museli se jak náleží otáčet, aby čtenou tuto společnost obsloužili.

Pokračování bud.

Český výlet na Jih do pomorských krajin Jižního Texasu.

Jednou více podíváme se na jih do krajin, kde přítomně velký osadnický ruch začíná. Cílem naší cesty bude město Corpus Christi, v jehož okolí přítomně zakládá se česká osada. Výprava vyjede z Omahy 4. dubna ve 4 hod. odp. po dráze Rock Island. Pojedem městy: Lincoln, Fairbury, Cuba, Caldwell, pak Oklahomou skrz Enid, Kingfisher, El Reno, Chichasha a do Fort Worth, Texas, přibudem druhý den večer (ve středu). Ještě ten samý večer vyjedem dále a již druhého dne ráno, 6. dubna, octneme se v rozkošném městě jihu, San Antonio. Zde dle přání výletníků zdržíme se kratší dobu, abychom si město a jeho krásy prohlédnouti mohli. Vyjedeme-li ještě to samé odpoledne, přibudem do Corpus Christi v 8 hodin ve čtvrtek večer. Délka pobytu našeho v tomto krásném pobřežním městě bude nejméně 3 dny, v čase tom prohlédneme si pozemek určený pro českou osadu, které rozkládají se v krásné a bohaté části krajiny ve vzdálenosti pouze 3 mil od Corpus Christi, města to 5,000 obyvatel. Mezi jiným nevynecháme ani společný výlet po zálivu, což zajisté bude se zamlouvatí všem. Kdo bude přát si zajet do Brownville po řece Rio Grande, 150 mil dále na jih, a pak až do starého Mexika, bude mít příležitost, neb cestu dostane úplně zdarma, jak je nyní vyjednáno. Lístky jsou dobré na 21 dní a možno se na ně stavěti kdekoli na cestě na jih i zpět. Kdo by dále od hlavní linie si zajel, platí pouze poloční lístek. Cena lístku z Omahy do Corpus Christi aneb až do Brownville a zpět je \$18.85 (pravidelná cena \$61.20). Ze St. Louis, Kansas City a jiných míst v Kansasu na hlavní linii je \$15. Z Chicaga a Cedar Rapids \$20. Ze St. Paul, Minn., \$27.50.

Minulého výletu účastnilo se celkem 31 krajanů a z toho důvodu dostalo se nám i zvláštní káry na vlaku, což bylo vítané. Dne 7. dubna odjíždí se bude v San Antonio sjezd "drsných jezdců" (Rough Riders), jehož účastní se i prezident Roosevelt. Dobrá příležitost pro nás i tuto slavnost viděti. Komu čas a prostředky dovolují, dobře udělá, když s námi na tento výlet si vyjede, neb bude mu to k zábavě i poučení. Celkové vydání i s lístkem nemusí přesahovati \$25. Pozemky v české osadě prodávají se za \$12.50 akr, z čehož polovic hned a ostatek na delší splátky.

Blížší podrobnosti sdělím na požádání.

S. L. KOSTORYZ,
344f 1911 So. 14th St., Omaha.

Účastníci poslední výpravy, pořádané p. S. L. Kostoryzem, do Corpus Christi, Texas.

četl jsem více již různých, veskrze pochvalných popisů a není tudíž divu, že konečně i já, jakožto novínářský cest. jednatel, zatoužil jsem osobně o všem se přesvědčiti a zvláště pak po tuhých mrazcích, dále odtud na severu panovávších, poněkud se zotaviti.

Bylo to ve středu, 22. února ráno, když nalezal jsem se za svým záviděníhodným obchodem v Renfrow, O. T., ubírala se městečkem tím česká výprava na slunný Jih. Výlet ten pořádal a osobně pečlivě ku všemu dohlížel p. St. L. Kostoryz, intelligentní a vzdělaný náš krajan, kterýž svědomitostí svou jakožto pozemkový jednatel nabývá čím dále tím větší důvěry a mohu říci, že jedenkaždý jen pochvalně se o něm vyslovuje. Jestliť totiž jedinou jeho snahou, aby všem, po tichém rolnickém stavu toužícím, jen ty nejlepší pozemky vyhledal a i se sebe menší zálohou peněžní ku lepší a šťastnější budoucnosti jim dopomohl.

Jelikož tenkrát účastnilo se výletu nad očekávání hojně bohatých našich krajanů, počtem 26, docílil p. Kostoryz toho, že dráha vyhradila jim zvláštní palácovou

Svímy krásami proslulé město San Antonio učinil bez rozdílu na každého cizince dojem velmi přátelivý a lituji, že z různých okolností nebylo mi možno důkladněji památnosti jeho sobě prohlédnouti. Také několik krajanů z výpravy nemohlo pro nedostatek času déle se zdržeti. Proto my všichni budeme povděční, když některý z těch, kdož celý den v San Antonio se zdrželi, sdělí v Pokroku Západu, co vše v městě tom zakusili a jakých vědomostí o památnostech města toho nabýli.

Vystoupivše zde z vlaku M., K. & T. dráhy, vsednuli jsme na kolem jedoucí pouliční elektrickou káru, jež v krátké době dopravila nás na nádraží San Antonio, Aransas Pass dráhy. Zde čekal již vlak, připravený nastoupiti další cestu ke Corpus Christi, konečněmu to cíli naší cesty.

Čím více přibližovali jsme se k přímolím, tím zřejměji bylo možno pozorovati značnou změnu nejen v poloze celé krajiny, ale i účinek blahodárného zdejšího podnebí. Než však mohli jsme do syta pokochati se pohledem na rozkošnou krajinu a mnohé krásné far-

jsouce zdravým spánkem značně osvěženi, vydali jsme se opět na prohlídku nejen zálivu, ale i celého městečka. Záliv Corpus Christi sám podobá se obrovské podnikové, jejíž otevřená část chráněna jest dvěma ostrovy proti jakýmkoli bouřím zálivu mexického. Dno celého zálivu pokryto jest jemným bílým písek, a čistá voda jeho vstupá od z. až do 16 a i více stop. Zde kotví neustále velký počet rybářských lodí, jichž majitelové výnosně rybolovem ve dne i v noci se zaměstnávají, neboť velké množství malých až i největších krásných ryb z hlubokých vod oceanu sem přichází a tak čilý rybářský život neustále v proudy udržují. Jest zde též několik výletních parníků, jichž četní návštěvníci k častým a zajímavým vyjíždkám používají. Také lovení výtečných ústic zde znamenitě se vyplácí, neboť nejen zde, ale i jinde jest po nich hojná poptávka. Poloha města samého jest rozkošná. Obchodní část rozkládá se na rovině při zálivu a část residenční zaujímá pak návrší v jeho pozadí, tak že celek tvoří

